

Diguleville, el primer que esmenta aquest nom d'ocell en el Nord de França, i alhora posa un verb *agacher* 'cridar com una garsa', prenent que la garsa «par son crier et *agacher* nul oïsel ne laisse anicher pres de lui»: històries de contista de curiositats, que mostra l'enginy amb explicacions de mots: potser encara més valdria creure que és el nom d'ocell *agasse* el que rebé la influència d'aquesta etimologia popular, que l'ajudaria a introduir-se en el Nord de França des del Midi.—7 L'it. *gazetta* dim. de *gazza* 'garsa' fou aplicat a Itàlia [1563 o 1598] a la revisteta de notícies, molt comprada a Venècia en temps de la guerra contra els turcs, la qual era comparada, a manera de motiu amb una garsa parlara, per la seva verbositat poc veraç: de l'italià passà el mot a les llengües circumdants; en cat., ja en Lacav. (1695) «*gazeta*: noves públiques: rerum novarum nunciae»; + *gasete*, + *gasetista* [Belv. «aficionat a les gasetes»]; *gasetilla*, *gasetiller*.—8 Fins si això hagués existit un *ty* gòtic (igual que un *zz* alt-alemany) no m'és podria donar *zz* sorda en italià. Els germanistes no volen saber res amb aquest fet contudent, i acluquen els ulls.—9 En un glossari llatino-alemany antic: la glossa porta «pica † *agaza* agilst» que s'hauria d'entendre «pica vel *agaza* <la-tine> = agilst <germanice>». Segui això tot o no, mostra, en tot cas, damunt quines bases tan fràgils havia estat açada aquesta construcció germànica.—10 A Tolosa (Doujat-Visner) i en alguns vells textos bearnesos ja tenim *agasso*, *agasse* «pie».—11 Que en aquestes formes s'hagi esmunyit una Margarida o Margot, pot semblar convincent a un erudit penetrat de Lafontaine i de folklore franchimand, com Aebischer (*Rom.* LXI, 317), però aquesta Margarida ja no és de Gascunya i Llenguadoc, ni de cap altra llengua romànica. FEW: *amargasso* en el Tarn, *amargassat* a Clarmont d'Erau etc. I, 52a50ss.—12 Com que també hi ha dialectalment la variant *karrazi*, *karraxi*, *karrazka*, és cosa de preguntar-se si no hauria entrat quan encara el romànic vacillava entre *garça* i *kartçia*, amb la *k-* de l'ètimon sorotàptic, i si els bascos no extragueren *garrazi*, *k-*, de la forma proto-romànica *kartzia* per deglutinació de *-a*, pres per l'article basc.—13 Un àrab *garsa* 'corb' que proposa com a ètimon Asín (*Al-And.* IV, 400) és paraula molt incerta i rara, solament recollida per un lèxic oriental isolat i de fonts ignorades, el Tâğ-al-*Arûs*, S. XVIII, i sense cap confirmació en autors ni en la llengua viva. Impossibile saber quina realitat té això (car tampoc no correspon als significats de l'arrel aràbiga *grs*) i pot no ser més que una vaga reminiscència de quelcom diferent que hom ha oït a estrangers de qui sap a on.—14 El *DALC* cita altres testimonis d'Eiximenis i del S. xv i el dim. *gacet* també en Eiximenis.

Garsar, *garseig*, *garsejar*, *garsesa*, V. *guerxo* *Garserans*, V. *galzeran* *Garsét*, *garseta*, V. *gars*

GARSÓ, val., amb variant *gassó*, probablement de

l'ar. *gars* 'esqueix arrencat d'un vegetal per plantar-lo en un hort', de l'arrel *grs* 'plantar'. □ 1.ª doc.: *gassó*, 1851, Escrig; *garçó*, S. Guinot, 1900-1905; no és segur, pel context, que sigui això en l'inv. val. de 1585 (potser peça de certa tela?).

No reproduiré el que ja en dic a *EntreDL* III, 93-4 (cf. DCEC II, 704). Escrig 1859: «*gasó*: césped, por pedazo de tierra vestida de yerba menuda y entretejida de raíces, cortada con pala o azadón; terrón: pedazo de tierra duro». «Plantaren un gran llorer de gran *garçó* i tendres rames: tampoc va viure més de tres setmanes», SGuinot, *Escenes Cast.* («L'Avenç», 26). Vaig anotar el plural *gasóns* per 'gleves, terrossos' a Sollana (parlar apitxat), 1962; a Sueca vaig sentir «encara estan en *gazó*», que no hi havia temps per fer-me explicar, i potser es referia a plançons plantats en un viver amb l'objecte de trasplantar-los (cf. cast. *estar en ciernes*): potser alguns horticultors ho encreuen amb el fr. *gazon* (DCEC). EValor posa la definició «pa d'arrels i terra amb què s'ha de trasplantar un arbre o planta» i ho posa com a postilla al *gasó* al *DFa*. (però aquest és una altra cosa i com que no escric de nou el mot, no es pot deduir si té *-z-* o *-s-*, com creu Giner, però no n'està cert). És possible que provinguí d'un **garsún* plural vulgar de *gars* (per més que els plurals registrats per Dozy, Lane, *PALC*. i *RMa*. siguin altres, sobretot *gurús*, però solien coexistir diverses formes de plural, i com més vulgar és el parlar, més s'estén, generalment, el plural en *-ún*).

Garsó 'joenet', del fr. *garçon*, mot d'origen germànic (DCEC II, 702-3).

Gàrsola, mala grafia per *Gàrzola* (E. T. C. I, 246).

Garsolí, *garsot*, *garsota*, V. *garsa*

GART, CpTarr., 'embassada a la desembocadura d'un torrent a mar' (*CostManc.* II, 90). Cf. el nom del riu *Gard* que desaiqua prop de Nimes, i no em consta (ni descarto) que vingui, amb un sign. bàsic semblant, d'un postverbal occità del verb *gardà* 'guardar' (cf. fr. *réservoir* de *réserver*: llavors hauria de ser pagat per navegants occitans), veg. el que diu el *TdF* de la Loire, i cf: el girondí *gari* m. «tribu de vaches demi sauvages» (Moureau, *La Teste*, cf. lldg. i rodan. *gardo* «droit de garde, nombre de brebis ---», *TdF*). La semblança amb l'eslau *gard/grad/gorod* 'clos', 'ciutat', germ. *gard* 'hort', gr. *χῆρος* etc., pot ser casual.

Garulla, *garullada*, *garullar*, *garullo*, V. nota a *garric*.

Garumbaina, del castellanisme *garambaina* (veg. DCEC, s. v. GAMBA), potser influït per *borumballa*. *Garusses*, potser pron. ross. de *borossa* per BROSSA? *Garut*, *garuta*, V. *gruta* *Garuta* 'màscara', sembla de *caruta*=CAROTA amb la *g-* de *ganyota* *Garvilles*, per *gravilles*, *gràilles* (GRAELLA) *Garxadura*, *garxar*, *garxé*, *garxina*, *garxo*, V. *guerxo*

GAS, mot inventat pel químic flamenc J. B. van